

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2 - 3554 din 09 oct. 2016
La nr.19-2/207 din 25 iulie 2016

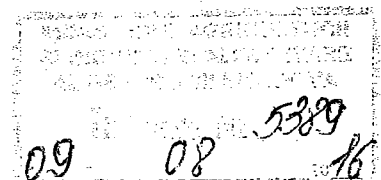
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului legii privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 3 file,*
Anexa raportului de expertiză – 2 file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege privind informarea consumatorilor cu privire la
produsele alimentare

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul de lege este elaborat pentru crearea unui cadru legislativ univoc și coerent privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare și garantarea dreptului acestora la informare, precum și asigurarea unui înalt nivel de protecție a consumatorului în domeniul informațiilor referitoare la produsele alimentare și responsabilizarea agenților economici cu activitate în domeniul businessului alimentar privind siguranța produselor alimentare, conform practicilor stabilite în Uniunea Europeană. Reglementările proiectului de lege definesc principiile, cerințele și responsabilitățile generale privind plasarea informațiilor referitoare la produsele alimentare, în special etichetarea produselor alimentare. Sunt stabilite mijloacele legale pentru garantarea dreptului consumatorilor la informare și procedurile pentru furnizarea informațiilor referitoare la produsele alimentare, astfel asigurându-se protecția vieții și sănătății consumatorului final. Proiectul vine să uniformizeze și să detalieze tipurile de informații furnizate consumatorilor pentru fiecare tip de produs alimentar, ceea ce va servi intereselor pieței interne și externe, prin simplificarea legislației, prin impunerea etichetării obligatorii a produselor alimentare de o manieră clară și lizibilă pe înțelesul consumatorului.

d. Suficiența argumentării. Considerăm că argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării și promovării proiectului. Prevederile art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative au fost respectate în totalitate. Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, scopul și obiectivele urmărite, compatibilitatea cu cadrul normativ comunitar (Regulamentul (UE) nr..1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr.1924/2006 și (CE) nr.1925/2006 ale parlamentului European și ale Consiliului de abrogare

a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și ale Regulamentului (CE) nr.608/2004 al Comisiei), analizează prevederile propuse cu evidențierea elementelor noi și argumentarea corespunzătoare, precum și impactul proiectului asupra gradului de protecție a drepturilor și intereselor consumatorilor.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea prevederilor proiectului nu generează cheltuieli financiare suplimentare pentru bugetul de stat, însă va genera cheltuieli suplimentare pentru operatorii economici (importatori sau producători în segmentul businessul alimentar), care vor trebui să-și modifice etichetele/ambalajele cu informațiile furnizate consumatorilor.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

În opinia noastră, prevederile proiectului sunt conforme interesului public general perfecționând cadrul normativ național în domeniul protecției drepturilor consumatorului în ceea ce privește informațiile referitoare la produsele alimentare.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domeniul anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată. Totodată, date fiind obiectiile expuse în acest raport cu privire la neîntrunirea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul examinării, proiectul legii privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, precum și nota informativă la acesta erau publicate pe site-ul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare www.maia.gov.md și pe portalul guvernamental www.justice.gov.md, ceea ce atestă faptul că proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile art. 8-12 ale Legii nr.239-XVI/2008 privind transparența în procesul decizional.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Articolul 7. Responsabilități

alin.(1) Operatorul din businessul alimentar căruia îi revine răspunderea pentru informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare este operatorul sub a cărui denumire sau denumire comercială se comercializează produsul alimentar sau,

dacă operatorul respectiv nu are sediul Republicii Moldova, importatorul pe piața Republicii Moldova.

Semnalăm asupra unei reglementări care poate fi îmbunătățită textual. Respectivul fragment păstrează urmele unei traduceri stângace din legislația comunitară. În afară de acest aspect, prin sintagma „Operatorul din businessul alimentar...” autorul îngustează câmpul de aplicare al normei (doar pentru o categorie de subiecți) și creează premisele inaplicabilității acesteia. Cea mai simplă ajustare a normei ar fi excluderea formulei de început a normei și păstrarea enunțului logic: „Responsabil pentru informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare este operatorul sub a cărui denumire sau denumire comercială se comercializează produsul alimentar sau, dacă operatorul respectiv nu are sediul în Republica Moldova, - importatorul pe piața Republicii Moldova.”

Recomandarea: Recomandăm redactarea suplimentară a normei.

**Articolul 32. Exprimarea per porție sau per unitate de consum
alin.(5) Pentru a asigura o aplicare uniformă a exprimării declarației nutriționale pe porție sau per unitate de consum și pentru a asigura o bază de comparație uniformă pentru consumator, Guvernul, asigură o aplicare uniformă a exprimării declarației nutriționale pe porție sau per unitate de consum și pentru a asigura o bază de comparație uniformă pentru consumator, le sau numai per unitate de consum.e alimentare. (textul conform originalului)**

Textul analizat necesită o redactare suplimentară cu excluderea greșelilor gramaticale. De asemenea, atragem atenția autorului proiectului să verifice corectitudinea numerotării articolelor, deoarece după art.32 în proiect urmează art.34.

Recomandarea: Recomandăm redactarea textului și a numerotării articolelor proiectului.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Articolul 41. Intrarea în vigoare și data aplicării

Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării cu excepția articolului 6 alineatul (5) și 9 alineatul (1) litera l) care se aplică de la data de 30 iunie 2017 și a anexei 5 secțiunea 2, care se aplică de la 1 aprilie 2017.

Semnalăm asupra unei reglementări care riscă să creeze norme cu trimitere în alb. În proiectul prezentat de autor și supus expertizei, la Articolul 9 nu există decât un singur alineat care nu are vreo detaliere pe litere.

Recomandarea: Pentru evitarea incoerențelor în procesul de aplicare a întregului proiect, recomandăm revizuirea trimiterii.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze

coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

9. Alte obiecții

Articolul 1. Obiectul și domeniul de aplicare

alin.(3) Prezenta lege se aplică operatorilor din businessul alimentar în toate etapele lanțului alimentar, în cazul în care activitățile acestora se referă la informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare. Aceasta se aplică tuturor produselor alimentare destinate consumatorului final, inclusiv, produselor alimentare livrate de unitățile de alimentație publică și produselor alimentare destinate a fi furnizate acestora. Prezenta lege se aplică serviciilor de alimentație publică oferite de societățile de transport.

Conform art.1 alin.(1) al proiectului: „Prezenta lege stabilește informațiile obligatorii pentru asigurarea unui înalt nivel de protecție a consumatorului referitoare la produsele alimentare, luând în considerare diferențele de percepție ale consumatorilor și nevoia acestora de informații și asigurând în același timp buna funcționare a pieței Republicii Moldova”. Legea nr.113/2012, la art.1 alin.(1), stabilește că: „... are drept scop atingerea unui înalt nivel de protecție a sănătății umane și a intereselor consumatorului privind siguranța alimentelor, ținând cont de diversitatea aprovizionării cu produse alimentare, inclusiv cu produse tradiționale, asigurând funcționarea eficientă a pieței naționale.” Întrepătrunderile și interferența obiectelor de reglementare, sunt vizibile „cu ochiul liber” și obligă autorul la anumite detalieri și explicații suplimentare privind locul, rolul și interacțiunea prevederilor proiectului cu reglementările Legii nr.113/2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor.

Reglementările Articolului 1 alin.(3), pot fi îmbunătățite prin trimiteri și/sau delimitări față de prevederile Legii nr.113/2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor.

Recomandarea: *Recomandăm completarea Articolului 1 cu prevederi care să stabilească modul de integrare și interacțiune cu prevederile Legii nr.113/2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor.*

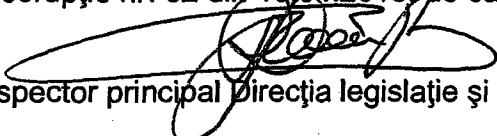
Articolul 36. Prezentare

Informațiile oferite în mod voluntar nu trebuie să fie incluse în detrimentul spațiului disponibil pentru informațiile obligatorii.

Luând în considerare obiectul reglementării Articolului 36 și conținutul acestui articol, atragem atenția că reglementarea analizată poate fi inclusă în cadrul Articolului 8 „Lista mențiunilor obligatorii” sau în cadrul Articolului 9 „Mențiuni obligatorii suplimentare pentru anumite tipuri sau categorii de produse alimentare”.

Recomandarea: *Recomandăm comasarea Articolului 36 cu Articolul 8 sau Articolul 9 din proiect.*

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Roman Starașciuc
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
08 August 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	<p>Articolul 7. Responsabilități alin.(1) Operatorul din businessul alimentar căruia îi revine răspunderea pentru informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare este operatorul sub a cărui denumire sau denumire comercială se comercializează produsul alimentar sau, dacă operatorul respectiv nu are sediul Republicii Moldova, importatorul pe piața Republicii Moldova.</p>	<p>Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică)</p>	<p>Semnalăm asupra unei reglementări care poate fi îmbunătățită textual. Respectivul fragment păstrează urmele unei traduceri stângace din legislația comunitară. În afară de acest aspect, prin sintagma „Operatorul din businessul alimentar...” autorul îngustează câmpul de aplicare al normei (doar pentru o categorie de subiecți) și creează premisele inaplicabilității acesteia. Cea mai simplă ajustare a normei ar fi excluderea formulei de început a normei și păstrarea enunțului logic: „Responsabil pentru informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare este operatorul sub a cărui denumire sau denumire comercială se comercializează produsul alimentar sau, dacă operatorul respectiv nu are sediul în Republica Moldova, - importatorul pe piața Republicii Moldova.”</p>	<p>Recomandăm redactarea suplimentară a normei.</p>
2	<p>Articolul 32. Exprimarea per porție sau per unitate de consum alin.(5) Pentru a asigura o aplicare uniformă a</p>	<p>Exprimare incorectă gramatical, exprimare succesivă a mai multor idei (ambiguitate)</p>	<p>Textul analizat necesită o redactare suplimentară cu excluderea greșelilor gramaticale. De asemenea, atragem atenția autorului proiectului să verifice corectitudinea numerotării articolelor,</p>	<p>Recomandăm redactarea textului și a numerotării articolelor proiectului.</p>

	<p>exprimării declarației nutriționale pe porție sau per unitate de consum și pentru a asigura o bază de comparație uniformă pentru consumator, Guvernul, , asigură o aplicare uniformă a exprimării declarației nutriționale pe porție sau per unitate de consum și pentru a asigura o bază de comparație uniformă pentru consumator, ie sau numai per unitate de consum.e alimentare. (textul conform originalului)</p>	<p>sintactică)</p>	<p>deoarece după art.32 în proiect urmează art.34.</p>	
3	<p>Articolul 41. Intrarea în vigoare și data aplicării Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării cu excepția articolului 6 alineatul (5) și 9 alineatul (1) litera l) care se aplică de la data de 30 iunie 2017 și a anexei 5 secțiunea 2, care se aplică de la 1 aprilie 2017.</p>	<p>Norme în alb</p>	<p>Semnalăm asupra unei reglementări care riscă să creeze norme cu trimitere în alb. În proiectul prezentat de autor și supus expertizei, la Articolul 9 nu există decât un singur alineat care nu are vreo detaliere pe litere.</p>	<p>Pentru evitarea incoerențelor în procesul de aplicare a întregului proiect, recomandăm revizuirea trimiterii.</p>
4	<p>Articolul 1. Obiectul și domeniul de aplicare alin.(3) Prezenta lege se aplică operatorilor din businessul alimentar în toate etapele lanțului alimentar, în cazul în care activitățile acestora se</p>	<p>Alte obiecții</p>	<p>Conform art.1 alin.(1) al proiectului: „Prezenta lege stabilește informațiile obligatorii pentru asigurarea unui înalt nivel de protecție a consumatorului referitoare la produsele alimentare, luând în considerare diferențele de percepție ale consumatorilor și nevoia acestora de informații și asigurând în același timp buna funcționare a pieței</p>	<p>Recomandăm completarea Articolului 1 cu prevederi care să stabilească modul de integrare și interacțiune cu prevederile Legii nr.113/2012 cu privire la</p>

	<p>referă la informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare. Aceasta se aplică tuturor produselor alimentare destinate consumatorului final, inclusiv, produselor alimentare livrate de unitățile de alimentație publică și produselor alimentare destinate a fi furnizate acestora. Prezenta lege se aplică serviciilor de alimentație publică oferite de societățile de transport.</p>		<p>Republicii Moldova”. Legea nr.113/2012, la art.1 alin.(1), stabilește că: „... are drept scop atingerea unui înalt nivel de protecție a sănătății umane și a intereselor consumatorului privind siguranța alimentelor, ținând cont de diversitatea aprovizionării cu produse alimentare, inclusiv cu produse tradiționale, asigurând funcționarea eficientă a pieței naționale.” Întrepătrunderile și interferența obiectelor de reglementare, sunt vizibile „cu ochiul liber” și obligă autorul la anumite detalieri și explicații suplimentare privind locul, rolul și interacțiunea prevederilor proiectului cu reglementările Legii nr.113/2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor. Reglementările Articolului 1 alin.(3), pot fi îmbunătățite prin trimiteri și/sau delimitări față de prevederile Legii nr.113/2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor.</p>	<p>stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor.</p>
5	<p>Articolul 36. Prezentare Informațiile oferite în mod voluntar nu trebuie să fie incluse în detrimentul spațiului disponibil pentru informațiile obligatorii.</p>	<p>Alte obiecții</p>	<p>Luând în considerare obiectul reglementării Articolului 36 și conținutul acestui articol, atragem atenția că reglementarea analizată poate fi inclusă în cadrul Articolului 8 „Lista mențiunilor obligatorii” sau în cadrul Articolului 9 „Mențiuni obligatorii suplimentare pentru anumite tipuri sau categorii de produse alimentare”.</p>	<p>Recomandăm comasarea Articolului 36 cu Articolul 8 sau Articolul 9 din proiect.</p>